

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrsko slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:

Doma	3 K.
v Ameriko	6 K.
za naročnike Marijinoga lista, če se jih več na eden naslov pošila, doma	2 K.
v Ameriko vsakomni na njegov naslov	5 K.
Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijinoga lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.	

Dobijo se

Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri

KLEKL JOŽEFI,

vpok. pleb. v Čerensovcih,

Cseröld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomni moro pošilati.

Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Srca Jezušovoga vkup je na leto:

doma, če za več naročnikov na eden naslov se pošilajo	4 K.
če samo za ednoga	5 K.
v Ameriko vsakomni naročniki na njegov lasten naslov	8 K.

„Ostavi devédesét i devét i ide k tistoj, štera je zgublena.“

— Luk. XV. —

Što bi bio te drugi, kak dober pastir, ki jo ne samo devédesét i devét dobrih ovc povrgo, kda je šo za zgublenimi, nego tam je nihao vekivečna nebésa, ostavo je svoj králeski dom, vso svojo část ino diko, millione angelov, náročje vekivečnoga očé pa je prišeo na svet kak siromaški, nevolen človek, naj mi „življenje mámo i popolneše mámo.“

Nagnolo ga je na to njegovo od ljubézni goréce srcé, štero zdaj posebno částimo, kak znamenje i ognjišce njegove nezgovorne ljubéznosti.

Záto ka srcé je šteo meti, človeče srcé, štero naj čúti vse nevole našega zemelskoga žítka, štero naj spijé tú kelih siromaštva, pregánjanja i trpljenja, štero naj zgori v ognji ljubéznosti do nás ino naj poséhne do zádne kaplice krvi.

Se vam ne vídi čúдно, ka kda je že vse préstao i vse pretrpo dober pastér, je ešče to srcé izda gorelo v njem, kak či bi čuvati štelu nad ovimi kotrigami njegovomi pa kda so že ove ne mogle dale, kda je že dúša tudi povrgla njegovo sv. telo, je ešče izda potrebno bilo plamén ljubéznosti toga srcá posebno vgasiti z sulicov Longinusa, ki je njemi, kak právi sv. pismo „odpro strán, z štere je tekla krv i voda.“

Bojao si se pogan, ka ešče srcé gorí, stráh si bio, ka plamén ljubéznosti srčne ešče ove kotrige nazáj na življenje pozové; — stráh si bio, ka je nanč smrt njegova ne práva, ár si čúto v sebi znám, ká tak velika ljubé-

zen ne more mrejtí, ka tak goréči plamén ljubavi ne more povržti onih, štere líbi!

Pa si prav meo! Jezušova ljubézen je ne mrla na kríži, samo se je spunila i odíčila. Tá ljubav ne vgásne, to srcé ne henja biti nikdár! Glej tú bije dale med nami bítje toga srcá v nájsvetešem sakramenti, plamén njegove ljubéznosti z toga svestva seka vó od tistih mao pa do konca sveta pa nam té plamén to právi: „Hodte k meni vsi, ki ste trúdni i obteršeni i jas vas olejšam.“

Hodmo, poglednimo to srcé pa poslušajmo bitje njegovo pa znajmo, ka za nás bije noč i dén do vekivečnih časov.

Tú na zemli je že te za nás bilo, kda je šče nás nikoga bilo. Siromáke, nevolne, zapuščene je iskalo vsepovséd pa njim je pomoglo vu vsakoj potrební. Edno je želelo samo: močno vüpanje, živo vero pa kde je to najšlo, tam je ne samo plantave hoditi, neme gučati, slepe viditi včínolo, nego celo mrtve je zbúdjávalo pa na čúdo celoga svetá ešče razžaljenja pozábilo: grehe odpúščávalo.

Štero je to vse moglo te, to zdaj tudi more vse. Štero je štelu to vse, šče tudi zdaj. Samo znova i ponovleno žele močno vero, právo vüpanje — ljubézen našega srcá pa nam te podá vsa. Jeli njemi dámo naša srcá? Pa što ga ne bi dao? Dajmo je zevsema. Ne pitajmo drúgo, to edno: ka žele od nás božanski pastír pa spunimo vsikdár i včasi brezi premíšleka njogovo želo, naj vídi, ka smo njemi dáli srcá pa te mo hitro vidili, ka to „zádne závetje v tom grozovitnom boji“ ne vkáni nás, nego nam prle i bole pomore, kak bi samí čakati vüпали.

Bojna.

Krv tečé v potokah . . . milo zdi-havajo vojáki na bojišči, da bi prišo tisti zaželeni mir čem hitrej, šteroga Srce Jezušovo ponúja lüdém, a tei ga neščo sprijéti . . . Je što z med nás zálo rusa ali taljána? Zakaj pa nemata mirú? Neščeta ga meti. I tak je pri milijonah. Lehko bi Bogi slúžili, lahko bi tisti hip dičili Srce Jezušovo kda je dreselijo i mir bi meli. Samo ka to neščejo. Poželejo túje blago, telo, část i z toga nastáne nemirovnost posameznih lüdi, šteri páli drúge zbuntajo i tak postáne cela krajina dežéla, držáva nemirna. Glejte zrok boja! Poželivost je vsemi krivec, kak právi sveto pismo „Od kod pridejo boji i právdé med vami? Ali ne od tod, od vašega poželenja?“ (Jak. IV. I.) Kda ohájamo Srca Jezušovoga, toga mir deléčega, neskončano smilenoga Srca god, obečajmo močno njemi, ka tújega več nikaj ne poželemo i obžalújmo pred njim vse svoje pregreške poželivosti pa smo k miri, k dekončanji strašnoga krvnoga prelejánja jáko veliko stopnjo napravili . . . Za svoje mile ne bi se zatajili? . . . Ne pozabimo tudi, da je Srce Jezušovo neskončano smileno.

Važnejša poročila z bojišč so sledeča:

V Galiciji od Przemysla na shod so naše čete zevzele *Medyko* i se bližajo *Mošciski*, štero če do rok dobijo, so samo kakših 40 kilometrov od Lemberga. — Pri reki Pruth so srdito napadali rusi kak i pri Dolnjem Sani, ali odbiti so. 900 rusov je vlovlenih.

Na Ruskopolskom so nemci napredúvali, zevzéli *savdyński* most i vlovili 1970 rusov.

Na taljanskom bojišči pri Folmeini so naši odbili napad štiri taljanskih

bataljonov, 3 častnike i 50 gláv moštva zgrabili.

Zgübe rusov meseca maja. Na shodnom bojišči so zgübili 863 časnikov i 268 jezér 869 moštva, 251 topov i 576 strojnih pušk. K tomi številu še spada zgüba zadnjih dnévov májnika i prinesé celo zgübo na 1000 časnikov pa više 300 jezér moštva. — Ne zaman, kak je lepo govorio Dr. Vass Jožef na budapeštinskoj procesiji, meseca maja se je zdigávala od ednoga majniškoga oltara do drugoga mila prošnja k Materi Božoj i prišla je zmaga po njej proti sovražniki, ki njenoga Jezusa pravo vero zaničuje i v verige vkleniti nameni.

Zračni napad na Polo. Taljanska zrakoladja je bombe metala na Polo. Štiri so se razpočile, ali nikaj so nej vužgale i kvára je malo.

Odslovljen rusi vojaški poveljnik. Veliki knez Nikolajevič ide v pokoj, Njegovo službo oprávla zdaj *Ruski* general.

Na francozkom bojišči so menjši, ali tem bole srditi boji. Dni dugo se vrši boj za en járek, za štero hišo i jo ednok eden, drugoč drugi do rok dobi. Pri *Souchez*-i za razvaline edne cukorfabrike so se več dni bili nemci i francozi. Poleg nájzadnješega nemškoga poročila so je francozi nemcom odvzéli. — Pri *Labirynthi* je 29 francozkih zrakoplovcov vrglo 178 bomb na nemški glávni stán iz šterih so vnoge zadele i túdi vnogo jezér strlic ali púšic strelili dol. — Moj Bog, kak po ceni je zdaj človeče življenje!

Zračni napad na Angležko. Nemške zračne ládje so bombe metale na angležko pristanišče *Harwich*, štere so razpok i ogenj napravile.

Na morji nemški podmorski čuni kuražno delajo. Den za dnévom potopijo štero sovražno ládjo. V najnovejšem časi so edno rusko i več menjših angleških napravili. — Eden angležki poštinski párník se je pa tak rešo nesreče, ka je strelo z topom na nemški podmorski čun, šteri je na to premino.

Kaj je v Przemysli? Mogoče, da so rusi ešče nej vseh naših betežnih vojakov na Rusko spravili i tak so je naše čete tú v grádi najšle. Pravijo, da na jezere bi bili. Stálne gláse kda zvedimo, že objávimo. — Keliko strliva i rusov so naši do rok dobili, je ešče túdi nej znáno.

Dühovnicje pa boj. Zdaj čtémó po novinaj, ka je taljanska vláda dühovnike túdi v boj pozvála ino njim pükše i sáble dá vroke, naj krv prelevajo te, kda bi mogli dúše rešávati. — Na

francuskom je túdi 30 jezér dühovnikov pod orožje pozválih. Pa tej neprijátelje mislijo, ka stem rešijo sebé i svoja držánja!

Dühovnik z orožjom v rokaj na bojišči nanč sosedu ne more pomagati vnoжокrát, ár neima časa paziti na njega, kda zapoved má strelati, naprejšiti, ali nazáj.

Neščejo se dühovnicje nindri vóvzéli z teške dúžnosti. Vsaki krščenik zná, ka na sveti nikšega častnika ne iščejo lüdjé tak kda štéc, kak dühovnika pa je on krédi vsikdár v nájteskešoj vóri i nájbožnešem vremeni pa známo, ka prinás túdi jé na bojišči više 1500 katoličanskih dühovnikov zvün tistih, ki po špitálaj pri dostakrát nevarnih betežnikaj oprávljajo svojo službo, ali orožjé je ne za dühovnika, on na bojišči túdi more dúše ískati, nemrtelne dúše, štere rešiti je ešče zdaj túdi prednješa dúžnost, kak domovino brániti, ár se ovači vekivečna domovina zná zgübiti, ka je vékša zgüba. Na francuskom si že vnogi glavé terejo nad tem, ka de z toga držánja po boji, či dühovnicje tam spokáplejo pa ne bode za trí fare ednoga!

Dom i svet.

Prisega novoga králeskoga ministra. Baron *Roszner* Ervin, novi minister králeske híše je prisego doldjao v roke apoštolskoga krala v *Schönbrunn-i*. Od stráni naše vlade je nazóči bio grof *Tisza* Štefan, ministerski predsednik i knez *Eszterházy* Mikloš.

Horvacko. Pod orožje so pozvani v večih mestah na Horvackom i v Fiumi v letah 1896 i od 1873—1877 rojeni, ki so za boj pripravni bili spoznani.

Pred vojaški nabor, ali štelingo pa moro taki stopiti od 42—50 let i 18 let stari v Fiumi i na Horvackom v modrus-fiumskoj, lika-krbavskoj, varaždinskoj i zagrabečkoj županiji. V Varaždinskoj samo v pregradškom i konjeniškom okrajnom glavártsvi v Zagrabečkoj županiji pa v vseh zvün dugoselovskoga i svetiivanzelinanskoga.

Oblübná cérkev na Vogrskom. Naš domolübní ženski spol je oblübo ka se bo skrbo za zidanje edne cerkve, naj se zahvali za od Boga v tom bojnóm časi pri jéte daré. Zaistino lepa misel. — Naše slóvenke bi spodobno oblübo lahko naredile naime, ka do se skrbele za gorpostávlanje cérkve sv. Drúžine v našoj krajini túdi v zahvalo za posebno Marijino obrambo, ka je naše kráje rešila grozovitosti boja.

Rimpapa i taljanska vlada. Naš sveti oča jako dosta more trpeti od nevernih talijanov. Čerávno je rojen talijan, le ga májo za našega špijona. Vlada je naravnoč naznanila sv. oči, ka če z dobre vole ne da svojih seminisch za bolnice (špitále) prek njej, njemi je po sili vzeme. Na vse načine špotajo namestnika Kristošovoga, njegove špotlive podobe po Rimi okoli nosijo, divjajo, i ešče so se z bitjom protili njuvomi komorniki, kda je Vatikan zapüsto. Je čüda zato, če sv. oča resno misli, da bi Rim povrgeo i se inam odselo? — Naš sveti oča jáko poštüje našega apoštolskoga krala i je njegova rodbina z nemškim casarom v svakiji. Mogočni zavézniki se brš bojijo, ka bi znali mi zmáhati i hi tak rimpapi nazáj spravili njim pred 45 leti vzeto državo? Što zná, če ne de to, če ne de protestantski nemški casar novi Cyr, ki materecerkvi nazajpostávi prvejšo prostost?

Voji naših protistrank, Gróf *Andrássy*, *Zichy* i *Apponyi* so na dugoj audientiji bili pred apoštolskim králom, ali predmet pogovora ne smejo odkriti. Edno je znáno, ka zavolo teh težávnih bojnih časov so bili pozváni pred tron.

Francozko. Bivši mornarski minister, *Pelletan* Camill, je mro.

Angležko. *Grey*, angležki državni tajnik je v pokoj stopo. Zgübe v boji so njemi to pot odprle. — *Sir Francis Bertie*, angležki veliki poslanik v Parisi je imenüvan za *peera* (grofa.)

Pisma naših vojakov.

Jug Karol, husár 11-ga polka nam piše:

Pri lési zelénom na grabi sedim i si tužno mislim, kde je zdaj moj slovenski dom.

Desét mesecov je minolo že pa mi slovinci právimo li: krédi smo mreti. Hvala Gospodí Bogi šče zdrav vam pišem to pismo. Povrgeo sem staríše, domáče, rodbino, sosedu, znánce vás, ki me tak žmetno čakate že deset mesecov zaman. Što bi povedo v začétki boja, da bo trpo tak dugo.

Skoro sam sem pri tom oddelki sloven, pa li v imeni vseh slovenskih vojakov pišem, kda glédam sunce i mislim žalostno na naš slovenski dom. To pismo zato vsem slovencom do rok podam.

Povrgli smo vás, drági slovinci, vaš materni jezik, vaš dom, kde nam je zibelka tekla, mladost kde smo preživeli. Na Ruskopolskom dost naših slovenskih bratov spi méрно i večno... Oča i mati, bratja i žene... molite

za njé . . . pride v nébi vesélo se videnje, da ne ga tak duge noči ka ne bi nam prisijalo milo sunce po njej, pride po vašoj žalosti radost vam v srce. Mi vojáki se túdi ne spozábimo z svojih pádljih pajdašov nikdár nej, šterih grobe smo po novom leti povrgli i njuv spomin pa v srci ohranili, kak vrli slovenski bratov vse naše cele žive dni.

Svetinja, štero na prsah nosimo z svojim napiskom: „1. Arme, Weinachten im Felde 1914,“ nas bo vedno spominjala na naše dobre slovenske brate, smrtni sen spajoče na Polsko-Ruskom, šterim to želemo, naj vživajo večni mir i pokoj.

Zdaj smo v Kárpáta. Suze si brišem, junaško so bránili slovensi lübo našo vogrsko domovino, krv prelejali za njo, žitek darüvali za njo. Ne jočíte za njé . . . molite za njé! Pokopali smo je, kak prave junake, té naše vrle slovenske brate, šteri so meli, kak i zdaj májo vsi slovenski vojáki odpreto srcé za krala i domovino do smrti.

Sem smo zvedili junaštvo naših slovenski bratov v Przemysli šest mesecov se junaško boréčih i stradajočih. Keliki ste nam zaspali tam! O bodite vekomaj blaženi, mi molimo za vás. Lübi domači, ne bodite za nás žalostni; istina, ka so naše mantre teške, ali mi je radi prenášamo, záto ka za vás trpimo, vi pa molite za nás.

Bog kaštiga svet za grehe, tá kaštiga pa nájbole nás vojáke terši za vaše grehe zato túdi trpimo mi, drági domáči; ne spozábite se záto z nás, nego molite dosta za nás i vodite mladino. K svestvam, naj mi moremo Bogi dopadljivo prenesti kaštigo nam naslonjeno, oni se pa pripravijo za boj pripravne. Drüge pomoči, zvün Bogá, nega na bojnom poli, zato pa dragi domači, dosta i dostokrát jemlite k sebi Jezušovo predrágo telo za nás, ka nam nikdár ne zmenjka njegova svéta pomoč. Pozdrav sam pisao na kolenah. Karol Jrauk z Skakovec, slüzéč pri 11-om husárskom polki.

*

Mikulek Matjaš z Trnovčaka z fare Štrigovske v Medjimurji, ki slüži v 48. pešpolki, nam je posláo sledeče pismo: Na mili dom si zmislím, kakov doma vse je mirno, tiho, na Karpatih pa navek puške pokajo. Tu se junački mi borimo za domovino madjarsko. Nega ovode ftice nit gerlice, zmed vas lube zaručnice, kera bi mi vesel glas donesla od majnika veseloga. Tu nam lakše pesme pojejo,

kakse domoj se ne čujejo, kugle milo žvižgajo, naše téla iščejo, štüki pa nam kontrojejo, koji ruske dekonge razkapajo. Tako nam pomože dragi Bog, da se zdravi vidimo ednok.

Vsako jutro, vsaki dén zlato sunce prisvetli, tako junak za junakom milo dušo i zpusti, žarki, traki padajo, mrtve tela grejejo milo, krugla zaviršči i junaško srcé spet gubi. Z Bogom draga žena ino mila deca i tisti vsi, ki ste doma brez oca in takajše vi roditeli lubi, vsi prijátli, podajem vam roko vu to faro štrigosko. Ker ste me poznali vi, molite Boga zame vsi.

Mrtva tela tu ležijo kakov snopje na poljo, düše njihove nevidlive su ostavile tela i so tamu odišle pred Sodnika Božjega, tam budejo sudili, kaj su si zaslužili. Blede tela tu pokopajo, kerih domu več ne bo.

Dale ne morem pisati, na rusa moram praziti, da nas on ne predobi i naše ludstvo ne vmori. Tako verni bote vsi domobranci madjarski.

To vam naj bo za spomin,
Doklič ovdi ja živim,
Ako duže živel bom,
Više pisal dalje bom.

*

Draveč Alojz z Slovenskevéši, ki slüži v 18 domobranskem polki nam piše:

1915. IV. 27.

Predrági moj oča dühovni!

Iz globočina srca mojega njim pošlem eden lepi pozdrav in vsa dobro zelenje. Jaz sam hvála Gospodnomi Bogi ešče zdrav, in se dobro čütím na bojnom poli túdi; že tretji tjeden sam eti in vsikdár na ednom mestu z domi daleč vkraj na izhodnom mejej, čakamo dén in noč na neprijátele. Eti sam záto ne v nevarnom mestu, lahko me moj dober Bog denok obvarje in me pripela nazáj domo v zaželjeno rojstno mesto med mojo lübléno familijo.

Pisati bi záto znáo zadosta, ali kaj morem pisati iz etekšoga mesta. Popišem eto krajino, štero je dober Bog stvoro za močno obrámbo našoj sladkoy domovini. Lepi bregovje eden lepši od drügoga, eden zdiga više svoj témen od drügoga, na njih je lepo búkovje, štero je zdaj slednje dvá dni na sébe obleklo lepo sprotolešnje zeléno opravo, vse se lepo zeleni, cela natura je veséla, med bregami šümijo bistro tekoči potoki, šter nam motijo tihšino; včasi, včasi zagrmí top i češe žrák, drügo orožje je ešče té čas ne bilo nücano. Drobne fičice pa splo blüzi pridejo k nam in nas pozdrávlaje kak svoje prijátele v zelé-

nom gáji. Kelko nás straši grmlenje topov, telko nás veseli lepo petje ftičic, vse je ovak kak sam mislo, in vse je ovak kak gučijo doma od bojne, istina, da je bojna ne igroja ali záto je ne tak strahovitna, vse kole onim ne ki se v Bogi vüpajo, eti pa što je ki je ne na Božo pomoč zavüpani? Nega eti greha, vsi smo kak püščavniki, na Bogá naslonjeni, dobro zná eti vsáki, što má v rokaj človekom, što je gospod i vladár vsem bojevnikom. Pa čüdno velko vüpanje má eti človek, sám ne morem prerazmeti, vsikdár se li vüpamo tak močno, da prej bomo za pét tjednov šli domo, od kod je to vüpanje? Šli mo domo, v štero koli domovino, dobro bi bilo v rojstno domovino, bolše bi bilo v večno domovino. Čüdno moč imá bojna v sebi, záto pa mislim da je to li Boža vola i opomba. — Meo sam, v Soproni ednoga brezvernoga prijátela, šteri je od Bogá niti čüti ne šteo, dnes mi je v roké prišlo edno njegovo pismo, štero je na pisao domo, ár sam jaz pisma vküp pobérao, prek pre glédnem na zapoved zastavonošca, šteromi sam jaz dvornik in kaj piše? Kda začnem čteti kak začne pisati: „V imeni Nevtepeno poprijetja Bl. d. Marije vam začnem pisati, sladka mati eto pismo s šterov vam želem vaše skuznato lice obrisati. Zdrav sam Bog me varje! molite za mé, jaz se ščem pobolšati“ — me malo mraz ne prehodi, misléč odkec je tá milošča vdárila v njega. Začno sam se sramotiti pred sebov, da eden neveren bole zná lübiti Marijo, kak jaz.

Po bojni nam pridó milošče. Zdaj smo lübili mater Božo, potom bomo pa bole.

Dober moj oča dühovni prosim jih, naj li molijo za méne či so mo-goči či me Bog pomore domo, s celov močjov bom njim na pomoč. S Bogom! Lojz.

Radoveden naročnik. Takša radovednost, štera se nanaša na ohranitez zdravja v družini, se lejko zove za jako plemenito jakost, pa mi z drage vole radi povemo tt za preskušéno vrastvo proti smicanji v ramaj, proti tesnosti v v prsaj, za nedüho pa za drüge bolečine v v prsaj. To vrastvo je Fellerov proti katarén „Elsa-Fléid“, šteri raztapla hrečke ali dlen, pomirjavle kašel, pa olejša plüvanje, pa štero vrastvo vno go zdravnikov prepórača. — 12 glázkov se dobi za 6 koron franko pri lekar-nari E. V. Feller, Stubica, Centvala 146. (ž. Zagreb). — Tú se dobijo túdi Fellerove čistilne „Elsa-kruglice“, štere se lejko dajo túdi deci, brezi toga ka bi se — kak je to pri nešternih purgacijaj navadno — trbelo bojati, ka bi njüva raba mogla postati navadna. — To rahlo, zanesljivo čistilno vrastvo stane 6 škatul 4 k-rone 40 fil. franko.

Glási.

Od naših volákov. Žerdin Martin z Žizkov je ranjen i správljen v *Kisvardo* tūodnet pa v Ungvár v bolnico, Forjan Štefan z Lipovec je pa nevarno obetežo v Ungvári. — Z večih fár so se glásili, ki so v Przemysli bili zgrábljeni, ka so živi. Nahajajo se navadno v *Kattakurgoni*, v Turkestan pokrajini v Aziji.

Slovo. Kolbl Štefan z Ižekovec, ki je na Ruskopolskom jemlé slovo od svojih domačih i prosi Žalik Anton z Črenšovec i drugi vojáki, naj molimo za njé trpeče i za mir, ka se čem hitrej dokonča to strašno krvno prelejánje. — Do súz nas genejo mila pisma i srčne prošnje vojákov.

Pikasti drot moro se trgovine vojski prekdati poleg odrédbe domobranskoga ministra.

Ki šče peneze zaslužiti, naj do junija 29-ga naznani vredništvu Novin *tisti čas, v šterom se boj dokonča.* Peneze so tistomi obečali za dár Berdén Jožef, Vogrin Pavel, Vogrin Janoš, Vogrin Štefan i Bojnec Matjaš z Bogojine. Najmenši dár de 5 Kron. Vgonjávati smejo deca in iz starejših siromaki.

Dári. Na ranjence je darūvala 6. roža Žvoga Roznoga Venca z Hotize 8 K. 80 fill. — Na v boji oslepljene vojáke pa brezovičanci 44 K 56 fill. gotovčine i 63 K. vrednosti žita. Imena darovnikov objavimo v listi.

Proščenje. Dnes 13-ga je v Türnišči pri kapeli sv. Antona, v trok 15-ga pa bo v Strehovskom vrhi pri sv. Vidi. Slovenski bo predgao v tom družgom mestu Čačić Jožef čerensovski plebanoš, vogrski pa Kajtár Štefan dobrovniški kaplan.

Sejnje bo 18-ga v Dokležovji, 22-ga Štrigovi i 26-ga v Mürskom Srđišči.

V Kanizsi do žgali mrtvece, šteri v kúžnom betegi merjéjo. V té namen do zidali krematorij pri novoj bolnici. — V Kanizsi je to nikaj ne posebnoga, kde v velikom številu prebiva matericérkvi sovražno prostozidarstvo.

Berite lipovo cvetje za vojáke! Vnogi naših drágih si nakopa bolezen na bojišči, proti šteroj čaj ali tej lipov jáko dobro bo šlúžo. Berimo zato dosta lipovoga cvetja letos za naše drage betežnike, ali veja ne lámajmo, samo čisti cvet berimo i ga odposlimo posušenoga v bolnice, kaj ga pa túdi domá obdržimo na súhom prestori za zimo. Vrednistvo Novin ga túdi prevzeme i odpošle raznim bolnišničam.

Pošta. V Trst i na Primorsko ne sprejma pošta drúgo, kak navadna pisma i uradne (hivatal) reči.

Nájmlajši desetnik. *Cseri Ferenc*, 13 let star deček, sirota brez oče i matere z domi z Fejér županije, je prostovoljno stopo med vojsko i da je med nevarnim ognjom glas prineso našim četam, ka so tak mogli ruse odbiti, je dobo kaprolsko šaržo.

Prošnja do smilenih src. Ponizno prosi vredništvu Novin naj se pri njem zglasijo tiste dobre dūse, štere bi mogoče bile za svoje vzéti kakšo siroto, štere oča je v boji spadno.

Povoden. V *Szabadki* je teliko dežūvelo, ka je cela povoden nastála v mestu. Voda je ešče v hrambe tekla i v večih mestah do kolen segála.

Pozdrav iz Beča. Verni slovenski vojaki se spominamo nazaj na našo lepo slovensko domovino, štero smo preminoče leto 1. augusta mogli žalostno odstaviti i pred smerten meč stopiti; ali hvála Bogi, neprijateljska krugla nam je žitka nej vzela, samo nas je ranila, Marija, majnikova kralica nas je obránila smrti i se njoj túdi vúpamo, da nas bode dale varūvala. Pozdravljamo našo lūbo domovino Mukič Martin z Gornjega Sinika. Luba moja tivaršica, dam ti na znanje, ka odidem zdaj nakratec obdrúgim na kárpátsko bojišče, nikaj se ne cekni zame, nego moli i prosi Boga, naj se mi smilúje i Maria škapulerska naj mi pomága. I Maria de mi pomága i pali prideva nazáj vkúp i va se vkúp veselila, ostani z Bogom. Na dale túdi lepo pozdravljamo našega visoko častitoga dūhovnika, Túll Géza na Gornjem Siniki! Ficko Vendel Zugführer z Boreče. Sukič Alois z Martinja. Matus Števan z Doleneč. Mukič Martin z Gornjega Sinika.

Najnovéše.

Taljanski zrakoplovi so obstrelávali mesto Fiume, gde so v večih mestaj ménši kvár napravili. Nikelko lūdi je ranjenih. Eden sovražni zrakoplov smo dolstrelili.

Mi smo znova strelali mesto Venecia, ali Benétke.

V Galicii nadale zmagovalno napredújemo. Novih 6200 rusov smo zgrabili. Naši šeregi se približávejo k mestam Stanislau pa Lemberg. Rusi se záčajo pobirati z Lemberga.

Przemysl nazáj zazidamo. 20 jetero lūdi dela med razvalinami. Konjeniki naših pa nemških oddelkov so 20 km. daleč od Lemberga.

Na taljanskem bojišči se pri Isonzo mestu pripravla velko bitje. Taljane smo v večih mestaj zbili.

Stanislau smo posvojili pa visine okoli Ottynia zaseli, pa znova 5000 vlovili.

Pošta.

V. J. V. Tá spáka ne sliši v novine. Pojevte jo g. plivanoši, **Kočar J. Lukačavci.** Peneze sam dobo. Vsem naj povrné sv. Drúžina. **Ošlai J. Inf Div. San. Anst. Tab. pošta 70.** Dobo sem dopisnico. Hvala na molitvaj, to je nájlépsi dár, šteroga i mi domáči za vás vojáke geroče prikážujemo Srei Jezušovomi. **Korošec Júrij. Rižkarovci.** Naznanite, kde i kda i šteroga leta se je tisti voják narodo pa v kelikoj stotnji ali kompaniji je slúžo. **Špilak Franciška.** Sp. **Slaveči.** Kde i kda se je mož narodo, naznanite.

Lagoji gost.

Gost, steri vseli pride nepozvani, pa šteroga nindri neščejo vidili, to je reumatizem. Večkrat pride zevsema nedovedoč pa naednok, pa se ga je težko znebiti, éj se je vgnjezdo. To se pa ne more zgoditi, éi reumatične bolečine, neura'gije, trganje po kotrigaj itd. vseli včasi odpravimo s Fellerovim bolečine vtišajočim „Elsa-Fluidom.“ Túdi pri prehūdnom napori, pri zvinjenji, oteklinaj, opeklina, ozeblina, pri trepetanji tela pa pri živénih slabostaj zaneslivo pomaga s svojimi poživlajočimi, krepčajočimi, bolečine vtišajočimi lastnostmi.

Naj stoji tú nekelko zanimivih poročil: „Duže časa sam zavolo protina nej mogočo hoditi, skušao sam vnogo vrastva, razmeto dosta penez, pa mi je nikaj nej pomagalo. „Elsa-Fluid“ mi je pa bolečine tak vtišao, ka znova lejko opravlam najbole težka dela. Jezerkokrat hvála.“ Leopold Malek, Deutsch-Landsberg št. 43. Štajarsko.

„Prosim, pošlite mi znova svoj izvrsten „Elsa-Fluid.“ Mela sam protin v obema nogama, tak ka sam nej mogla hoditi, pa je to trpljenje zdaj, kak rabim „Elsa-Fluid“, zevsema preišlo. Túdi pri glavoboli, zoboboli, bodanji pa pri bolečinaj v guti se je skazao kak včas si bolečine vtišajoče vrastvo.“ Marjanka Paritsch, kmetica, Süssenberg, pošta Veitersfeld.

„Rad bi objavo, ka mi je Vaš izvrsten „Elsa-Fluid“ pri odpravljanji zastaranoga želodnoga katara jako dobro slúžo. Tak se je túdi pri drúgih osebah v vngih pripetjaj obnašao jako dobro, tak napriliko pri glavoboli, pri bolečinaj v spodnjem deli tela“ Franc Volgger, železnički uradnik, Gries am Brenner, Tirolsko.

Naj si naši čitateli ta poročila obrnejo na hasek pa naročijo Fellerov „Elsa-Fluid“ od lekarnara E. V. Feller, Stubica, Centrala 146. (ž. Zagreb.) 12 glažkov stane franko samo 6 koron, to so mali penezi, šteri prinašajo velki dobiček.

Spameten

je, ki je previden, ki zmérom pázi, naj gut, prsi, plúča zdrava; kašlanje, smicanje v ramah i prsi bol ne smemo zanemáriti. Proti tem je že vngim pomagao sline topéči, bolečino vtišajoči, vžigalino odprávljajoči pravi zagorski, proti kašli prsni sirup. (Syrupus pectoralis.) Okrepi i poživi plúča i celo telo, pomnoži hranenje, prebávanji pomága, vse kotrige vmóči. Z toga prijetnoga žmaja sirupa je franko edna kantica 5 K. Právi se samo pri Feller V. E. lekarnari (vrasťvár) dobi v Stubici, Central 146. (Horvačko.)

Nemaren

je, ki premote pri prebávanji taki ne odstráni, ár rédno prebávanje je vretina delavne moči, vótrpnosti i veseloga žitka. Pázimo záto vsikdár na prebávanje i rábimo pri premotah prebávlanskih pri kréah, stavlanji, napihnjenosti, netéčnosti, nemirnih i vročinskih betegah močno švédsko tinkturo (tinctura svedicah), štera je znana i pod imenom življenja essenca i balzama: krepki želodec, ofriši, očisti, krée odprávi, ték povekšáva i zabráni vnoge betege. Naročimo z toga právoga blaga 3 velike kante za 5 koron franko, ali pa 12 máli za 3 korone franko pri lekari Feller V. E. Stubica, Centrale 146. (Horvačko.)

Fellerov Elsa-Fluid bi se mogočo v vsakoj hiši najti; ár je práva obramba zdrávja. 12 kantic pošle za 6 koron poštnine prosto lekarnar E. V. Feller, Stubica, Centrale 146 br. — (Zagreb zup.) kde se túdi dobi Fellerove pognále kruglice, 6 škátlie 4 K. 40 fill. franko.